

ПРЕДМЕТ ПОСТНЕКЛАСИЧНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ НАУКИ

Боровик К.М., гр. ТЕ-34

Науковий керівник – канд. екон. наук, проф. **Давидова І.О.**
Харківський державний університет харчування та торгівлі

З 70-х років ХХ століття некласична наука, що склалася на межі ХІХ-ХХ століть, змінюється постнекласичною наукою. Новий тип знання характеризується підвищенням суб'єктивності, гуманістичності, самокритичності, переглядом його класичних характеристик об'єктивності та істинності. У класичному типі науковості критерії наукового пізнання зосереджуються на характеристиці об'єкта. Постнекласичний тип співвідносить знання про об'єкт не тільки із засобами, а й з цільовими установками об'єкта пізнання. Постнекласична наука досліджує не тільки складноорганізовані системи, а і здатні до самоорганізації, "людинорозмірні" комплекси, невід'ємним компонентом яких є людина. Увага науки переключається з явищ повторюваних і регулярних на "відхилення" всіх видів, на явища побічні і невпорядковані. На зміну таким постулатам класичної науки, як простота, стійкість, детермінованість, висуваються постулати складності, ймовірності, нестійкості.

На нашу думку, сучасну політекономію не слід розглядати як один з напрямків економічної теорії (економікс). Обмеження предмета рамками ринкової економіки не дозволяє економікс вийти за межі ринкової цивілізації, обмеженості і вичерпаністю ресурсів, а також соціальної нерівності, як обмеження в розвитку людини. У той же час політекономія орієнтується на розкриття закономірностей розвитку людини в історичній динаміці. Постнекласичний етап приводить до змін у методології економічної науки, появи багаторівневого аналізу, що призводить до розширення предметного простіру за рахунок появи нових розділів теоретичної економіки, таких, як соціоекономіка, генетична економіка, економфізика, обчислювальна економіка, експериментальна економіка, політична економія розвитку, політична економія простору, екологічна, структуралістська, конституційна політична економія, політична економія влади.

Процеси, що відбуваються в економіко-теоретичній науці, були передбачені М.І. Туган-Барановським: «Політична економія частиною перетвориться в теорію економічної політики, а частиною вийде в склад більш загальної науки про суспільство», щоб в подальшому забезпечити осмислення економіки як цілісного в новій реальності.